

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13064
Tarih : 29.7.2025

10/3043

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda gerekçesiyle sunulan Meclis araştırma önergesinin, Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlı Kaynarpınar Köyü'nde yapılması planlanan Jeotermal Enerji Santrali (JES) projesinin, bölgedeki doğal dengeye, tarımsal üretime, su varlıklarına, halk sağlığına ve kırsal yaşamın sürdürülebilirliğine yönelik etkilerinin tüm yönleriyle incelenmesi, kamu yararı bakımından projenin uygunluğunun denetlenmesi ve benzer projelere dair çevresel koruma politikalarının güçlendirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

GEREKÇE

Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlı Kaynarıpınar Köyü'nde planlanan Jeotermal Enerji Santrali (JES) projesi, bölgesel ve ekolojik açıdan ciddi sonuçlar doğurabilecek niteliktedir. Proje, bölgenin doğal zenginliğiyle öne çıkan vadilerinden biri olan Peri Vadisi'nin içinde yer almakta ve su kaynakları, tarım alanları, biyolojik çeşitlilik ve kırsal yaşam açısından önemli bir alanı doğrudan etkilemektedir.

Jeotermal enerji santralleri, yenilenebilir enerji kaynağı olarak tanımlanmakla birlikte, yanlış alanlarda ve bilimsel esaslara dayanmadan planlandıklarında geri dönülmesi güç çevresel yıkımlara yol açabilmektedir. Bu santrallerin çalışması sırasında açığa çıkan jeotermal akışkanlar hidrojen sülfür, bor, arsenik, amonyak ve ağır metaller gibi toksik bileşikler içerebilmekte ve bu bileşiklerin toprağa, havaya ve suya karışması hâlinde hem ekosistem hem de insan sağlığı açısından kalıcı zararlar oluşturabilmektedir.

Projenin uygulanmak istendiği Peri Vadisi verimli toprakları, su varlıkları ve iklimiyle de yöre halkının tarım, hayvancılık ve arıcılık gibi geleneksel geçim kaynaklarını sürdürdüğü bir yaşam alanıdır. JES faaliyetlerinin doğrudan ya da dolaylı olarak toprağın kimyasal yapısını bozması, yer altı ve yer üstü sularını kirletmesi ve hava kalitesini düşürmesi, bu geçim kaynaklarını sürdürülemez hâle getirme riski taşımaktadır. Bu durum, yerel halkın anayasal güvence altındaki sağlıklı çevrede yaşama ve geçimini sağlama hakkını tehdit etmektedir. Ayrıca, JES projelerinin bulunduğu bazı bölgelerde yapılan bağımsız sağlık taramaları, başta solunum yolu hastalıkları olmak üzere bazı kronik rahatsızlıkların ve kanser vakalarının arttığını ortaya koymuştur. Jeotermal akışkanların yer altı su kaynaklarına karışması hâlinde içme suyu kaynaklarının arsenik gibi zehirli maddelerle kirlenmesi riski söz konusudur. Peri Vadisi gibi dağlık ve hava akımının sınırlı olduğu bölgelerde bu kimyasal gazların etkisi çok daha kalıcı olabilmekte, bu da hem çevre sağlığını hem de halk sağlığını tehlikeye atmaktadır.

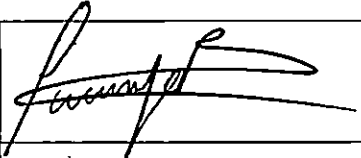
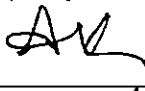
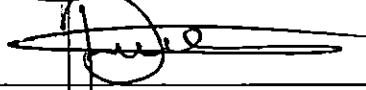
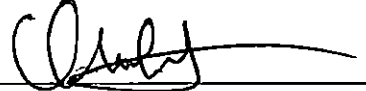
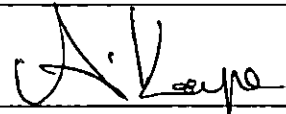
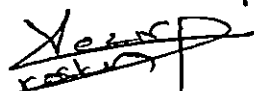
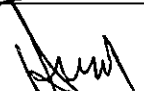
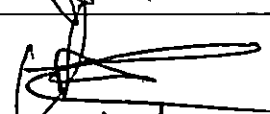
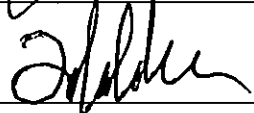
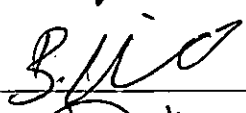
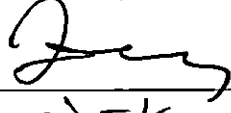
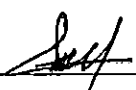
Öte yandan, JES projeleri genellikle "çevre dostu" bir alternatif olarak lanse edilmekte, ancak planlama süreçlerinde bilimsel veri, ekosistem bütünlüğü, yerel halkın yaşam biçimi ve geleneksel bilgi birikimi çoğunlukla göz ardı edilmektedir. Karlıova ilçesine bağlı Kaynarıpınar Köyü özelinde de Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin şeffaf ve katılımcı şekilde yürütülmediği, köy halkının yeterince bilgilendirilmediği ve projenin olası etkilerine dair kamuoyuna açık veri sunulmadığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Kaynarıpınar Köyü'nde yapılması planlanan JES projesi, ekolojik dengeyle birlikte sosyal adaleti, yerel halkın yaşam hakkını, kırsal kalkınma hedeflerini ve gelecek kuşakların doğal varlıklarını da tehdit etmektedir. JES gibi büyük çevresel etkileri olan projelerin bilimsel, hukuki ve toplumsal açıdan çok boyutlu değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, Kaynarıpınar Köyü'nde planlanan JES projesinin:

- Doğal  evre üzerindeki etkileri,
- Tarımsal  retim ve su kaynaklarına vereceği zarar,
- Kırsal geçim kaynaklarının sürdürülebilirliğine etkisi,
- Toplum sağlığı üzerindeki potansiyel riskleri,
- Proje planlama ve  ED süreçlerinin şeffaflığı,
- Anayasal  evre hakkı ve yaşama hakkı bakımından durumu

gibi yönleriyle detaylı şekilde incelenmesi, bilimsel ve hukuki değerlendirmeler ışıkında projenin iptal edilmesine yönelik kamusal bir irade geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	